

เครื่องมือประเมินการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับการจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว ในระดับเอเชีย-แปซิฟิก

กันยายน 2566
คณะกรรมการด้านการท่องเที่ยวเอเปค

**Asia-Pacific
Economic Cooperation**

เครื่องมือประเมินการท่องเกี่ยวข้องอย่างยั่งยืน
สำหรับการจัดการน้กท่องเกี่ยวข้องและแหล่งท่องเกี่ยวข้อง
ในระดับเอเชีย-แปซิฟิก

คณะทำงานด้านการท่องเกี่ยวข้องเอเปค

กันยายน 2566

Acknowledgements and Disclaimers

The original language of the official document [APEC Sustainable Tourism Evaluation Tool for Visitors and Destinations (ASTET), APEC publication number] is English. It has been translated into Thai by Designated Areas for Sustainable Tourism Administration (Public Organization) in July 2023, and is reproduced with the permission of the APEC Secretariat. APEC does not assume responsibility for any errors contained herein."

กิตติกรรมประกาศและการปฏิเสธความรับผิดชอบ

ภาษาต้นฉบับของเอกสารฉบับนี้ [เครื่องมือประเมินการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับการจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในระดับเอเชีย-แปซิฟิก, APEC#223-TO-06.1] เป็นภาษาอังกฤษ โดยได้มีการจัดแปลเป็นภาษาไทยโดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ในเดือนกรกฎาคม 2566 และถูกผลิตโดยได้รับการอนุญาตจากสำนักเลขาธิการเอเปค ทั้งนี้ เอเปคจะไม่มีส่วนรับผิดชอบต่อข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น

โครงการเอเปค : TWG 05 2021S

ผลิตโดย

นางเกศญา ศรีสวัสดิ์ หัวหน้างานวิเทศสัมพันธ์
นายชนินทร์ ศรีวิสุทธิ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ระดับสูง
นางสาวชนกนันท์ ศรีเมือง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ระดับต้น
นายสรรเพชร นระสาร เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ระดับต้น

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

อีเมล dasta.inter@gmail.com

สำหรับ

สำนักเลขาธิการเอเปค

35 Heng Mui Keng Terrace

Singapore 119616

โทร: (65) 68919 600

แฟกซ์: (65) 68919 690

อีเมล: info@apec.org

เว็บไซต์: www.apec.org

© 2023 APEC Secretariat

APEC Publication number: APEC#223-TO-06.1 ISBN: 978-981-18-7304-1

สารบัญ

คณะทำงาน	4
บทที่ 1	7
ความเชื่อมโยงของเครื่องมือการประเมินการจัดการ นักท่อกึ่งอ้อมและหลักการ LAC / แนวโน้มของการ ประเมินการจัดการนักท่อกึ่งอ้อมในสถานการณ์โลกหลัง โควิด 19	
บทที่ 2	15
ทฤษฎีหลักการ Limits of Acceptable Change (LAC)	
บทที่ 3	21
เทคนิคการประเมินการจัดการนักท่อกึ่งอ้อมต่าง ๆ และ เครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่อกึ่งอ้อม	
บทที่ 4	31
แนวทางการดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือ การประเมินการจัดการนักท่อกึ่งอ้อม	
บทที่ 5	35
แบบประเมินการจัดการนักท่อกึ่งอ้อมในบริบทภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก สำหรับเขตเศรษฐกิจเอเปค	
บทที่ 6	59
บทวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของ เครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่อกึ่งอ้อมในบริบท ของไทยและภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	
อภิธานศัพท์	64
คณะที่ปรึกษาและคณะกรรมการ	66

1

ความเชื่อมโยงของเครื่องมือ
การประเมินการจัดการนักท่องเที่ยว
และหลักการ LAC
แนวโน้มของการประเมินการจัดการ
นักท่องเที่ยว ในสถานการณ์โลก
หลังโควิด 19

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม “การพัฒนาและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีด้วยการใช้เครื่องมือประเมินมาตรฐานการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจเอเปค” ตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเอเปค ปี พ.ศ. 2563-2567 แนวทางที่ 4 หัวข้อ “การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการเติบโตทางเศรษฐกิจ” คู่มือฉบับนี้ถือเป็นแนวทางที่จะช่วยสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนบริบทของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีการท่องเที่ยวกำลังเผชิญกับหนึ่งในความท้าทายที่ยิ่งใหญ่อันเป็นผลจากโรคระบาดที่มีชื่อว่าโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ในช่วงเริ่มต้นปี 2563 ทั่วโลกตกอยู่ในสภาวะที่น่าเป็นห่วงจากการที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้สร้างผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั่วโลกอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ส่งผลให้อุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศต้องหยุดชะงักลง และทำให้รายได้ที่เกิดขึ้นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ ธุรกิจที่พัก และการบริการด้านการท่องเที่ยวหายไปเกือบหมดสิ้น¹ จากข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ระบุว่า การท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปี 2563 ปรับตัวลดลงกว่าร้อยละ 74 หรือคิดเป็นมูลค่ากว่า 1.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยประมาณ ซึ่งถือได้ว่ารุนแรงกว่าวิกฤตการณ์สำคัญในอดีต ไม่ว่าจะเป็นการระบาดของโรคซาร์ส (SARS) หรือจะเป็นวิกฤตการเงินทั่วโลกก็ตาม² ทั้งนี้ แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ยังคงชี้ให้เห็นถึงผลกระทบเชิงลบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีต่อการประกอบอาชีพและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น ศูนย์วิจัยร่วมของคณะกรรมาธิการยุโรปได้คาดการณ์ว่า ตำแหน่งงานจำนวน 6.6-11.7 ล้านงานที่พึ่งพา

¹ “Rebuilding Tourism for the Future: COVID-19 Policy Responses and Recovery,” Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), สืบค้น 21 ธันวาคม 2565, https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/rebuilding-tourism-for-the-future-covid-19-policy-responses-and-recovery-bced9859?fbclid=IwAR11G0tMATrbelW1Q3de_XW-eUk4n5_u-ckH_yC-TVFzKALkuJRY7L39Kq.

² “2020: A Year in Review,” UNWTO, สืบค้น 20 ธันวาคม 2565, <https://www.unwto.org/covid-19-and-tourism-2020>.

การท่องเที่ยวเป็นหลักนั้นต้องเผชิญกับการถูกลดชั่วโมงการทำงาน หรือแม้กระทั่งสูญเสียงานนั้นไปอย่างรวดเร็ว โดยที่กลุ่มผู้หญิง ชุมชนท้องถิ่น กลุ่มคนรุ่นใหม่ รวมถึงชนพื้นเมืองตกอยู่ในกลุ่มเสี่ยงของผลกระทบดังกล่าว³ นอกจากนี้ ไนโตรมาสเกรทของปี 2564 กว่าหนึ่งในสามของแหล่งท่องเที่ยวทั่วโลกยังคงปิดให้บริการตามข้อมูลการสำรวจของ UNWTO⁴ ซึ่งตัวอย่างเพียงบางส่วนนี้ ไม่เพียงแต่บอกเราว่า การท่องเที่ยวได้กลายเป็นอุตสาหกรรมแนวหน้าที่ได้รับผลกระทบของการระบาดใหญ่แต่เพียงเท่านั้น แต่การฟื้นฟูแนวปฏิบัติที่ครอบคลุม ยั่งยืน และยืดหยุ่นมากขึ้นนั้นได้กลายเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสถานการณ์เช่นเดียวกันนี้ในอนาคต

อย่างไรก็ดี หากมองย้อนกลับไปถึงการท่องเที่ยวในยุคก่อนโรคระบาดนี้ สถานการณ์กลับแตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ข้อมูลจากสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (WTTC) ระบุว่า ก่อนเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภาคการท่องเที่ยวได้สร้างงานถึงร้อยละ 10.3 หรือราว 333 ล้านตำแหน่งงานและคิดเป็นร้อยละ 10.3 หรือ 9.6 ล้านล้านเหรียญสหรัฐของรายได้ประชาชาติโลก (Global GDP) โดยการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีจำนวนสะสมเพิ่มขึ้นถึง 1.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี 2562⁵ และแม้ว่าจะมีการฟื้นตัวของการท่องเที่ยว อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของวัคซีนและการผ่อนคลายข้อจำกัดด้านพรมแดนในเขตเศรษฐกิจต่างๆ แล้วก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นไปได้ยากที่เราจะย้อนกลับไปเป็นเช่นเดิมเหมือนกับในช่วงหลายปีก่อนเกิดโรคระบาด ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาทบทวนและเตรียมความพร้อมให้กับภาคการท่องเที่ยวสำหรับความไม่แน่นอนที่รออยู่ในอนาคตเบื้องต้น จากข้อมูลของ UNWTO คาดว่าภายในปี 2566 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในบางภูมิภาค เช่น ยุโรปและตะวันออกกลาง จะกลับมาเกือบเท่ากับระดับก่อนเกิดโรคระบาด⁶ แต่ในขณะเดียวกัน ณ เดือนมกราคม 2566 พบว่า การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกยังคงตามหลังภูมิภาคอื่นๆ ของโลก ในอัตราร้อยละ 23⁷ ดังนั้น สิ่งที่ต้องระลึกร่วมคือ แม้ว่าภาคการท่องเที่ยวจะต้องรับมือกับผลกระทบของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ด้วยก็ตาม คือ การไม่เพิกเฉยต่อการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รวมทั้งยังต้องให้ความสำคัญกับความท้าทายในหลาย ๆ ด้านที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยว อันประกอบด้วย ประเด็นปัญหาด้านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรม เป็นต้น

³ OECD, "COVID-19 Policy Responses and Recovery."

⁴ "Tightened Travel Restrictions Underline Current Challenges for Tourism," UNWTO, สืบค้น 20 ธันวาคม 2565, <https://www.unwto.org/news/tightened-travel-restrictions-underline-current-challenges-for-tourism>.

⁵ "Economic Impact Reports," World Travel & Tourism Council, สืบค้น 21 ธันวาคม 2565, <https://wtc.org/research/economic-impact>.

⁶ "World Tourism Barometer," UNWTO 21, เล่มที่ 1 (มกราคม 2566): 1-4.

⁷ อ้างแล้ว

เนื่องจากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่มีความซับซ้อนอยู่มากตั้งแต่ก่อนเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แล้ว⁸ นอกจากนี้ ข้อมูลจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ยังได้สะท้อนภาพที่แสดงให้เห็นถึงภัยคุกคามที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดต่อแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ระหว่างปี 2555-2558 ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ กิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาเมือง ตลอดจนมลพิษ เมื่อนำปัจจัยเหล่านี้มาพิจารณาาร่วมกัน จึงอาจสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ว่า การท่องเที่ยวภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงเพื่อรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวมีความตระหนักถึงเงื่อนไขในการเข้าเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวที่จะส่งผลต่อสุขภาพและความปลอดภัยของตัวนักท่องเที่ยวเองมากยิ่งขึ้น เนื่องจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังจะคงอยู่ต่อไปอีกระยะหนึ่ง ดังนั้นระเบียบ/ข้อกำหนดการเข้าเยี่ยมชมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสุขภาพและการรับรองด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว จึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นใจของนักท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ⁹ นอกจากนี้ โดยหลักการแล้ว การท่องเที่ยวที่ไม่สามารถแยกขาดจากองค์ประกอบในเชิงสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตท้องถิ่นได้เลย การหายไปของกิจกรรมการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงเป็นดั่งการขับไล่ผู้คนออกจากสถานที่¹⁰ ตลอดจนเป็นการกีดกันไม่ให้เกิดกระบวนการรักษาคุณค่าทางธรรมชาติและการสร้างความรู้สึกร่วมในชุมชน ดังนั้นแล้ว การท่องเที่ยวในยุคหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน หรือภาคประชาชน ซึ่งจะเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการร่วมปรับปรุง พัฒนาศักยภาพ และเตรียมพร้อมในการรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคตหรืออาจกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะต้องมุ่งสู่ทิศทางการมีส่วนร่วม ความยั่งยืน และความยืดหยุ่น

ในช่วงเวลาที่การฟื้นตัวอย่างรวดเร็วได้กลายเป็นเป้าหมายสูงสุดของการท่องเที่ยวทั่วโลก ธรรมชาติและวัฒนธรรมได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว จากการกลับมาของการเดินทางท่องเที่ยวทั้งการเดินทางภายในประเทศและการเดินทางระหว่างประเทศ ได้ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับตัวต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และตอบสนองต่อจำนวนการเยี่ยมชมที่ถูกกักไว้ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อมองย้อนกลับไปในอดีต เราจะเห็นได้ว่า หากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวดำเนิน

⁸ "Identifying Threats to tourism," The ASEAN Post, สืบค้น 8 มกราคม 2566, <https://theaseanpost.com/article/identifying-threats-tourism>.
⁹ "Travel & Tourism Development Index 2021: Rebuilding for a Sustainable and Resilient Future," World Economic Forum, (พฤษภาคม 2565): 24, https://www3.weforum.org/docs/WEF_Travel_Tourism_Development_2021.pdf.
¹⁰ Feng Jing, "Sustainable Tourism in the Post-pandemic Era: Lessons Learnt and New Directions from UNESCO," UNESCO Multisectoral Regional Office in Bangkok (UNESCO Bangkok), สืบค้น 8 มกราคม 2566, <https://bangkok.unesco.org/content/sustainable-tourism-post-pandemic-era-lessons-learnt-new-directions-unesco>.

ไปในทิศทางของการเลือกปฏิบัติ ไม่ยั่งยืน ไม่มั่นคง ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวในตัวเอง ทั้งในด้านความหลากหลายทางชีวภาพและวิถีชีวิตในท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การส่งมอบประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวที่ไม่พึงประสงค์ให้กับนักท่องเที่ยวในท้ายที่สุด บนพื้นฐานของหลักการเช่นนี้เองการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจึงควรสรรหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการท่องเที่ยวหลักการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (LAC) เป็นแนวคิดที่มีเป้าหมายในการลดความขัดแย้งในการมาเยือนของนักท่องเที่ยวในพื้นที่คุ้มครอง¹¹ โดยหลักการสำคัญของ LAC คือ แสดงให้เห็นถึงระดับสูงสุดของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในพื้นที่นั้น ๆ จะสามารถยอมรับร่วมกันได้ ภายใต้ขอบเขตที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนั้นจะไม่เป็นการทำลายหรือเป็นอันตรายต่อความอุดมสมบูรณ์ของความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่นั้น ๆ ทั้งนี้ LAC ได้ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในประเด็นการจัดการอื่น ๆ ภายนอกพื้นที่คุ้มครองด้วย เช่นเดียวกัน อีกทั้งแนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์เข้ากับแนวคิดต่าง ๆ อาทิ ใช้ควบคู่กับแนวคิด “ขีดความสามารถในการรองรับ” (CC) เพื่อใช้ในการประเมินองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบนิเวศ และจิตวิทยา ซึ่งหลักการ LAC สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีในภาคการท่องเที่ยวภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งหากพิจารณาในมุมมองของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวก็ควรที่จะได้รับการปกป้องจากการแพร่กระจายของไวรัส

¹¹ David N. Cole และ Stephen F. McCool, "Limits of Acceptable Change and Natural Resources Planning: When Is LAC Useful, When Is It Not?", in Proceedings – Limits of Acceptable Change and Related Planning Processes: Progress and Future Directions, เรียบเรียงโดย David N. Cole และ Stephen F. McCool (Utah: Rocky Mountain Research Station, 1997), 69 – 71.

ที่มากับนักท่องเที่ยว แต่ในทางกลับกัน ก็ต้องพิจารณาเช่นกันว่า การเข้ามาของนักท่องเที่ยว ก็มีความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และชุมชน ตลอดจนส่งผลให้เกิดการพัฒนาในเชิงพื้นที่ ในบริเวณที่มีการพึ่งพาการท่องเที่ยว ดังนั้น การมีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการนักท่องเที่ยว ที่ได้รับการรับรองและมีประสิทธิภาพในการพัฒนา ตลอดจนช่วยวางกลยุทธ์และแผนการจัดการ การท่องเที่ยวภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ นั่นเอง เทคนิคการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ต่างๆ มีรูปแบบโครงสร้างที่สอดคล้องเป็นไปตามแนวทาง LAC รวมทั้งแนวคิดการจัดการ โดยหลักช่วงสั้นโอกาสสั้นทางการ (ROS) แนวคิดการปกป้องทรัพยากรและประสบการณ์ของผู้มาเยือน (VERP) และเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) แต่เครื่องมือหลักที่ใช้ในการศึกษาภายใต้กิจกรรม “การพัฒนาและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีด้วยการใช้เครื่องมือประเมิน มาตรฐานการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจเอเปค” คือเครื่องมือ กลยุทธ์และการประเมินเพื่อการจัดการนักท่องเที่ยว (VMAST) ของยูเนสโก โดย VMAST ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินตนเองและการพัฒนากลยุทธ์สำหรับผู้จัดการ แหล่งท่องเที่ยวและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เช่น ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเครื่องมือมีความเกี่ยวข้องกับ ประเด็นการประเมินหลักใน 4 ด้าน ได้แก่ (1) การบริหารจัดการนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อปกป้องคุณค่ามรดกดั้งเดิม (2) การมีส่วนร่วมต่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม และการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (3) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอย่าง ครอบคลุมและความยั่งยืนทางวัฒนธรรม และ (4) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่าง ครอบคลุมและยั่งยืน ด้วยวัตถุประสงค์ด้านการบริหารจัดการถึง 40 ข้อและตัวชี้วัดที่มากกว่า 200 ตัวชี้วัด เครื่องมือ VMAST ก็ยังได้ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเยี่ยมชมใน แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ชี้ความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับนักท่องเที่ยว การรู้รับ ปรับพื้นที่ของชุมชน ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความท้าทายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ นอกเหนือจาก เครื่องมือ VMAST แล้ว การดำเนินโครงการนี้ยังมุ่งนำเสนอเครื่องมือที่พัฒนาใหม่เพื่อใช้ในการ จัดการนักท่องเที่ยวสำหรับเขตเศรษฐกิจเอเปคอีกด้วย โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ในฐานะเจ้าภาพหลักของโครงการนี้

ได้สนับสนุนการทดลองใช้เครื่องมือ VMAST ใน 12 แหล่งท่องเที่ยวในไทย และอีก 4 แหล่งท่องเที่ยวของสมาชิกเขตเศรษฐกิจเอเปคอื่น ๆ นั่นก็คือ มาเลเซียและเวียดนาม จากการทดลองใช้เครื่องมือ VMAST ในกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยวว่าร้องนั่นเอง นำไปสู่การจัดทำเครื่องมือประเมินการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับการจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในระดับเอเชีย-แปซิฟิก (ASTET) โดยเครื่องมือใหม่นี้วางหลักการพื้นฐานที่อิงประเด็นตามหลักการสำคัญของ VMAST ประกอบด้วยวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ได้แก่ (1) การจัดการนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อปกป้องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว (2) การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (3) การพัฒนาสังคมอย่างครอบคลุมและการส่งเสริมความยั่งยืนทางวัฒนธรรม และ (4) การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างครอบคลุมและยั่งยืน นอกจากนี้เครื่องมือ ASTET แล้ว การดำเนินโครงการดังกล่าวยังได้มีการจัดทำคู่มือประกอบการใช้เครื่องมือ ASTET เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับกระบวนการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี เนื่องจากเครื่องมือ ASTET ที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่นี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการศึกษาเพื่อให้เป็นต้นแบบเครื่องมือที่ดี จึงต้องการรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะจากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในภูมิภาคเอเปค เพื่อพิสูจน์ประสิทธิภาพและการนำไปใช้ได้จริงของเครื่องมือดังกล่าว ตลอดจนนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายในการศึกษาเพื่อเชื่อมช่องว่างที่ยังมีอยู่ของเครื่องมือบริหารจัดการนักท่องเที่ยวกับความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมภายใต้บริบทของแหล่งท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจเอเปค เพื่อจะนำไปสู่การรับมือกับความท้าทายด้านการท่องเที่ยวในยุคหลังโรคระบาดต่อไป

จากการอภิปรายข้างต้น คู่มือนี้มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นสี่ส่วน ดังนี้ ส่วนที่หนึ่งอธิบายถึงแนวคิดของหลักการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (LAC) ส่วนที่สองอธิบายถึงแนวคิดและเครื่องมือการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ LAC ส่วนที่สามมุ่งนำเสนอเครื่องมือประเมินการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับการจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในระดับเอเชีย-แปซิฟิก (ASTET) พร้อมกับคู่มือการประเมิน และส่วนที่สี่เป็นการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือประเมินการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับการจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในระดับเอเปค ภายใต้บริบทของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

2

ทฤษฎีหลักการ Limits of Acceptable Change (LAC)

นิยามและความหมาย

หลักการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ หรือ Limits of Acceptable Change (LAC) พัฒนาโดย USDA Forest Service (Stankey, 1985 อ้างถึงใน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม, 2557) หมายถึง ค่าสูงสุดของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย โดยมีเป้าหมายในการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และอยู่ในสภาพไม่เสื่อมโทรม หรือระดับของผลกระทบไม่กระทบ หรือเป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ หลักการ LAC เป็นกระบวนการซึ่งนำแนวคิดเรื่องขีดจำกัดความสามารถในการรองรับ หรือ Carrying Capacity (CC) มาประยุกต์ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2548) ซึ่งแนวคิดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่นั้น (Carrying Capacity) (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม, 2557) หมายถึง ระดับการใช้ประโยชน์สูงสุดของมนุษย์ในพื้นที่แหล่งธรรมชาติ ซึ่งพื้นที่สามารถรองรับได้ โดยที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ ระดับของการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ หรือ Limits of Acceptable Change (LAC) (ดรรชนี เอมพันธุ์, 2542) เป็นกระบวนการซึ่งนำแนวคิดของขีดความสามารถในการรองรับ (CC) มาประยุกต์ โดยสร้างแผนงาน โปรแกรม หรือ กลยุทธ์ในการจัดการอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งได้มาจากผลของการกำหนดปัจจัยชี้วัด และค่ามาตรฐานที่ยอมรับได้ในด้านต่าง ๆ ทั้งสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะผู้ที่รับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยว นักวิชาการ ผู้มาเยือน และชุมชนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดค่าสูงสุดของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย โดยต้องมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ประเภทขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยว (ดรรชนี เอมพันธุ์, 2542) แบ่งได้เป็น

ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวด้านกายภาพ (Physical Carrying Capacity: PCC) การคำนวณหาขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ คือ ระดับการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวหรือนันทนาการที่ให้ความสำคัญกับเนื้อที่ซึ่งใช้ในการรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เป็นหลัก โดยพิจารณาจากจำนวนเนื้อที่ที่สามารถเปิดให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ และค่ามาตรฐานด้านเนื้อที่ที่กิจกรรมแต่ละประเภทต้องการเพื่อสามารถประกอบกิจกรรมนั้นได้อย่างมีคุณภาพ

ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวด้านการจัดการหรือสิ่งอำนวยความสะดวก (Managerial or Facility Carrying Capacity: FCC) การคำนวณหาขีดความสามารถในการรองรับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นการประเมินความจุของสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวว่าสามารถรับการใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใดในช่วงเวลาที่กำหนด โดยมีหน่วยวัดเป็นจำนวนผู้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่อช่วงเวลา

ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวด้านชีวกายภาพ หรือด้านนิเวศ (Bio-physical or Ecological Carrying Capacity: ECC) การประเมินขีดความสามารถในการรองรับด้านนิเวศ เป็นการศึกษาถึงระดับความสามารถสูงสุดซึ่งระบบนิเวศ หรือระบบสิ่งแวดล้อมจะสามารถรองรับได้ โดยไม่เกิดอันตรายหรือผลกระทบถาวรต่อระบบนั้น ๆ หรือยังคงความสามารถในการปรับตัว และการทดแทนสิ่งที่สูญเสียไปของระบบได้

ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวด้านจิตวิทยา หรือสังคมจิตวิทยา (Psychological Carrying Capacity: PSCC / Social-Psychological Carrying Capacity: SPCC) ให้ความสำคัญกับจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดในแหล่งท่องเที่ยวในช่วงเวลาหนึ่งที่ยังคงให้ประสบการณ์ที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวได้ โดยปัจจัยที่ใช้วัดผลกระทบเพื่อประเมิน PCSS คือ ความรู้สึกแออัดที่สัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งความแออัดนั้นเป็นการรับรู้ หรือความรู้สึกถึงความหนาแน่นของจำนวนคนต่อพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่งสามารถวัดได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยสามารถกำหนดเป็นตัวเลขจำนวนคนต่อหน่วยพื้นที่ ประกอบการตัดสินใจเชิงคุณภาพว่าความหนาแน่นในระดับนั้น ๆ เกิดความรู้สึกอัดอัดเกินไปหรือไม่

นอกจากนั้น ขีดความสามารถยังสามารถพิจารณาในมิติของสังคมและวัฒนธรรมได้อีกด้วย เรียกว่า ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Carrying Capacity: SCC)

เกณฑ์ผลกระทบที่ยอมรับได้ในแหล่งท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับผลกระทบที่ยอมรับได้อยู่ (Acceptable Impact)
2. ระดับผลกระทบถึงขั้นน่ากังวลจะยอมรับไม่ได้ (Approaching or At Acceptable Impact)
3. ระดับของผลกระทบที่รุนแรงมากจนไม่สามารถยอมรับผลกระทบดังกล่าวให้เกิดขึ้นต่อไปได้ ต้องมีการจัดการโดยทันที (Unacceptable Impact)

ขีดความสามารถในการรองรับ ซึ่งประยุกต์มาจากแนวคิด LAC และ CC สามารถแสดงเป็นระดับผลกระทบ หรือระดับผลประโยชน์ สามารถแสดงระดับได้ดังนี้

ระดับผลกระทบ	ระดับการใช้ประโยชน์
น้อย / ไม่มี (Low or No concern)	ต่ำกว่าค่า CC
ค่อนข้างวิกฤต (High concern)	เข้าใกล้ค่า CC
วิกฤต (Extreme concern)	เกินค่า CC

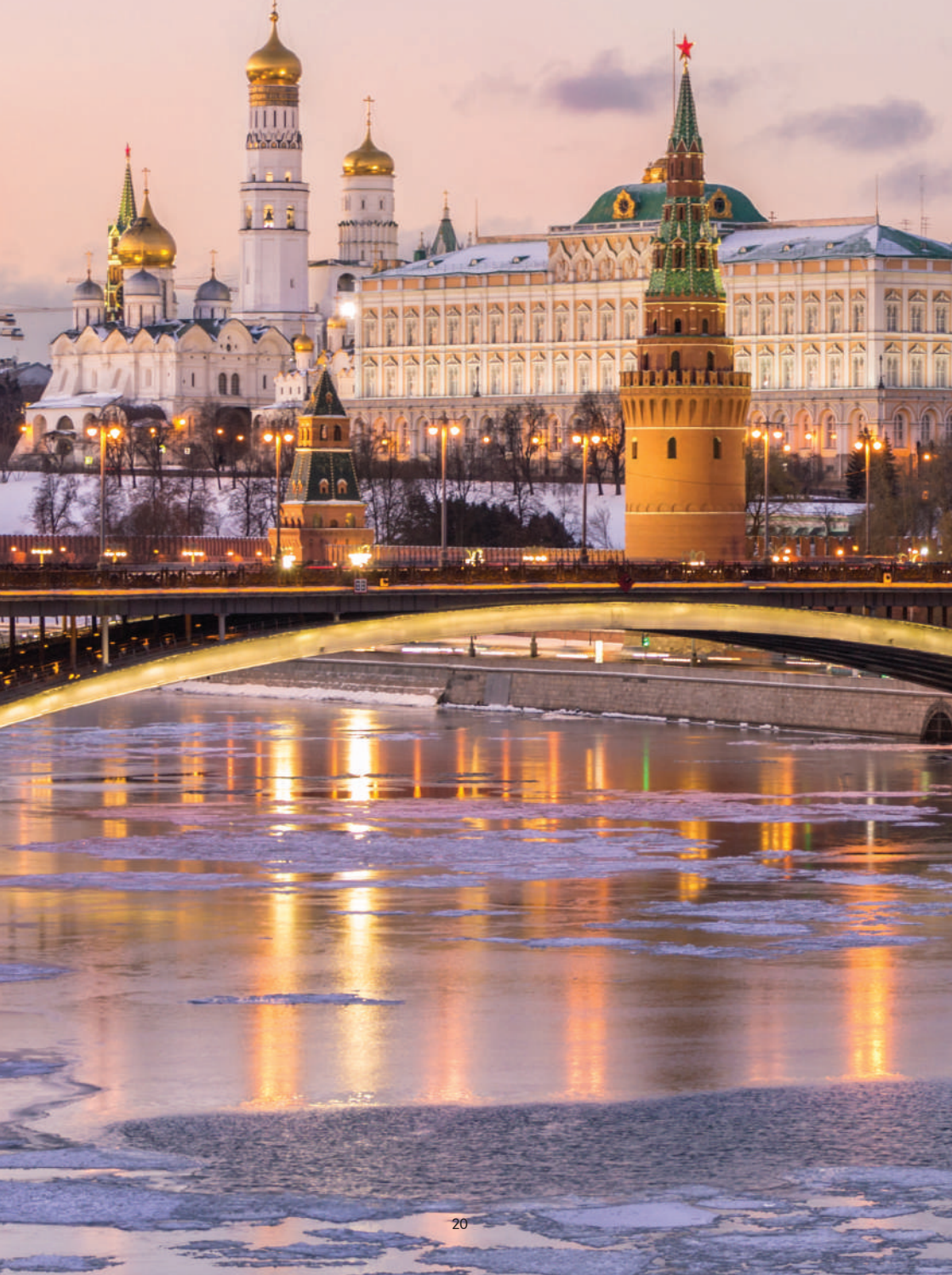
กระบวนการในการกำหนดระดับการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้บนหลักการของ Stankey สามารถกำหนดขั้นตอนได้ดังนี้

1. จัดประชุมหรือประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดอัตราส่วนระหว่างนักท่องเที่ยวต่อคนในท้องถิ่น รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว เขตพื้นที่ที่จะพัฒนา ระดับการพัฒนา นโยบาย และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการกำหนดว่าจะให้การอนุญาตแก่กิจกรรมการท่องเที่ยวใดบ้าง

2. กำหนดดัชนีเชิงลบของสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่สามารถสะท้อนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อร่วมแก้ไขปัญหา หรือรับมือต่อสถานการณ์เชิงลบได้อย่างทันท่วงที

3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มทบทวนรูปแบบกิจกรรม และลักษณะกิจกรรม รวมทั้งดัชนีที่กำหนดไว้ว่าบรรลุต่อความประสงค์ของทุกฝ่ายและป้องกันปัญหาได้หรือไม่

4. ระบุทางเลือกในการปฏิบัติงานที่จะให้ชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวเป็นไปตามข้อจำกัดการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ รวมทั้งคิดต้นทุน ซึ่งหมายรวมถึงทั้งเงิน เวลา ตลอดจนผลเสียทางสังคมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการพัฒนา หรือไม่พัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวในแต่ละทางเลือก

3

เทคนิคการประเมิน
การจัดการนักท่องเที่ยวต่าง ๆ
และเครื่องมือการประเมิน
การจัดการนักท่องเที่ยว

Tourism Optimization Management Model

Tourism Optimization Management Model หรือ TOMM นั้นเป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการซึ่งให้ความสำคัญกับบริบทชุมชน ทั้งทางด้านทรัพยากร และทางสังคมมาเป็นฐาน ซึ่งพัฒนาโดย Mannidis Robert Consultant โดยเป็นรูปแบบการจัดการที่มุ่งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม และบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว สามารถแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเกิดผลกับท้องถิ่นจากการมาเยือนของนักท่องเที่ยว ตลอดจนขีดความสามารถที่เหมาะสมที่ชุมชนสามารถยอมรับได้ โดยในช่วงแรก TOMM นั้นพัฒนาและถูกใช้ในออสเตรเลีย ก่อนจะมีการนำไปใช้ในแคนาดา

TOMM ถือเป็นรูปแบบการบริหารจัดการให้ความสำคัญกับการจัดการพื้นที่ที่เน้นการปฏิบัติได้จริง และให้ความสำคัญกับชุมชนเป็นสำคัญ โดยมีรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวที่ประกอบด้วยการดำเนินการใน 3 ส่วน ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ศักยภาพ และ บริบทชุมชน รวมถึงทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
- 2) การวางแผนและกำหนดตัวชี้วัดทางการท่องเที่ยว ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว รวมถึงกำหนดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ดัชนีชี้วัดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ซึ่งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนตัวได้มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น
- 3) การดำเนินการและบริการจัดการ โดยเน้นประเมิน และปรับปรุงดัชนีให้มีความเหมาะสมในการใช้งานภายหลังดำเนินการไปแล้ว

TOMM ถือเป็นรูปแบบการจัดการที่ครอบคลุมการจัดการต่อปัจจัยหลักทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แต่ต้องใช้งบประมาณ กำลังคน เวลา และทรัพยากรอื่น ๆ จำนวนมาก เพราะในแต่ละขั้นตอนของการบริหารจัดการนั้น ต้องคำนึงถึงหลายส่วนฝ่ายเข้ามาซึ่งมีความเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ นอกจากนี้หน้าที่บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแล้วยังต้องไม่ละเลยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน แต่ก็ถือเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่ให้

ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนเจ้าของทรัพยากร และเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่ทรงประสิทธิภาพ เพราะมีวงจรการประเมินและปรับปรุงการบริหารร่วมกันจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

Recreation Opportunity Spectrum (ROS) หรือ แนวคิดการจัดการโดยหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการ

Recreation Opportunity Spectrum (ROS) (Lee, Beard and Thompson, 2002) คือ เครื่องมือในการจัดจำแนกซึ่งถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้จัดจำแนกและติดตามตรวจสอบลักษณะของกิจกรรมนันทนาการและการหย่อนใจที่มีอยู่และกิจกรรมที่ประสงค์จะดำเนินการ ซึ่งช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ หมายถึงลักษณะโอกาสต่าง ๆ ด้านประสบการณ์นันทนาการที่มีความเป็นไปได้ในพื้นที่นันทนาการ โดยพิจารณาจากปัจจัยทางชีวภาพ-กายภาพ ด้านสังคมของการใช้ประโยชน์พื้นที่ของนักท่องเที่ยว และลักษณะการจัดการทรัพยากรนันทนาการของผู้ดูแลพื้นที่

การจำแนกแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้ ROS จึงเป็นการจำแนกพื้นที่ท่องเที่ยว / นันทนาการโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวที่ตอบสนองต่อการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่การสร้างควมพึงพอใจ และประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณค่าแก่นักท่องเที่ยว ทั้งยังเป็นการควบคุมระดับการพัฒนาที่เหมาะสมกับประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดไว้

การจัดแบ่งช่วงชั้นของพื้นที่ โดยอาศัยเกณฑ์ของ Clark and Stankey พิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้จัดการพื้นที่ โดยมองว่า คนส่วนใหญ่จะเลือกพื้นที่ประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวและนันทนาการ โดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่ปรารถนาของตนได้หรือไม่โอกาสนันทนาการจึงมีความสัมพันธ์กับความต้องการของผู้มาเยือนหรือนักท่องเที่ยวโดยตรง รูปแบบของกิจกรรมนั้นต้องมี ความเหมาะสม และมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะของการจัดการ ความเป็นไปได้ และการส่งเสริม หรือพัฒนากิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ต้องคำนึงถึงศักยภาพของทรัพยากรในพื้นที่เป็นสำคัญ โดยใช้ปัจจัยในการกำหนดช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ 6 ประการ คือ

1. การคมนาคม / การเข้าถึง (access)
2. การใช้ประโยชน์แหล่งนันทนาการที่ไม่ใช่เพื่อการนันทนาการ (non-recreational resource uses)
3. การจัดการพื้นที่ (on site management)
4. โอกาสในการพบปะผู้คน (social interaction)
5. ผลกระทบจากนักท่องเที่ยวที่ยอมรับได้ (acceptability of visitor impact)
6. กฎระเบียบที่ยอมรับได้ (acceptable regimentation)

ประโยชน์ของ ROS ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

1. ทราบถึงอุปทาน (supply) ด้านนันทนาการ / การท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เสนอแนะแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นในด้านการจัดการใช้ที่ดิน การจัดการสภาพแวดล้อม การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก การสื่อความหมาย ตลอดจนไปถึงการจัดการเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
2. ทราบผลกระทบของกิจกรรมอื่นที่มีต่อแหล่งนันทนาการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการตัดสินใจดำเนินการจัดการพื้นที่ที่มีต่อประสบการณ์นันทนาการว่าจะทำให้เปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด
4. สามารถเชื่อมโยงความต้องการของนักท่องเที่ยวเข้ากับอุปทานนันทนาการที่มีอยู่ ทั้งยังช่วยพัฒนากิจกรรมนันทนาการในพื้นที่นั้นให้มีความหลากหลาย สร้างโอกาส และทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวในการไปเยือนและประกอบกิจกรรมที่ต้องการและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่
5. เพื่อกำหนดมาตรฐานและแนวทางในการจัดการพื้นที่เพื่อให้ได้ประสบการณ์นันทนาการที่ต้องการ เพื่อที่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือนจะได้รับประสบการณ์อันเป็นคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวนั้น

การจัดการผลกระทบของผู้มาเยือน (Visitor Impact Management: VIM)

Visitor Impact Management (VIM) หมายถึง การบริหารจัดการผลกระทบของผู้มาเยือน ถือเป็นส่วนต่อขยายจากหลักการ ROS เพื่อใช้ประเมินผลกระทบต่าง ๆ จากผู้มาเยือนในด้านทรัพยากรและประสบการณ์ด้านนันทนาการ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยส่วนงานอุทยานของสหรัฐอเมริกา เพื่อใช้ในอุทยานแห่งชาติ และเขตป่าสงวนต่าง ๆ ก่อนจะแพร่หลายไปยังออสเตรเลีย เม็กซิโก และเนเธอร์แลนด์

VIM เป็นรูปแบบการจัดการที่เน้นเรื่องความสามารถในการรองรับของแต่ละพื้นที่ เช่นเดียวกับ LAC แต่ให้ความสำคัญกับผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการมาเยือนของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้เพื่อควบคุมผลกระทบที่เกิดจากนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้ว VIM ยังให้ความสำคัญด้านผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และประสบการณ์อันเนื่องมาจากสถานการณ์ที่จำนวนผู้มาเยือนยังพื้นที่ธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น โดยตระหนักในการใช้อย่างจำกัด การบริหารจัดการผู้มาเยือนในการสร้างข้อจำกัดของกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้มาเยือน

การปกป้องทรัพยากรและประสบการณ์ของผู้มาเยือน (Visitor Experience and Resources Protection: VERP)

VERP คือ กรอบในการวางแผน และการจัดการซึ่งให้ความสำคัญกับผลกระทบที่เกิดจากผู้มาเยือนและทรัพยากรของแหล่ง ซึ่งผลกระทบนั้นหมายรวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากพฤติกรรมของผู้มาเยือน ระดับของการใช้ทรัพยากร ประเภทของการใช้ทรัพยากร เวลาในการใช้ทรัพยากร และ พื้นที่ที่ใช้ทรัพยากร โดย VERP เป็นแผนปฏิบัติการ (Implementation Plan) เป็นแนวทาง และกระบวนการที่ดีความถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศและสังคมที่พึ่งปรารถนา โดยใช้การวัดสถานะที่เหมาะสม กระบวนการของ VERP ใช้การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชนิดและระดับของการใช้พื้นที่ ๆ เพื่อให้ผู้จัดการพื้นที่สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการผู้มาเยือน และวางแผนแนวทางในการปฏิบัติที่จำเป็นได้

กรอบของ VERP เป็นการดำเนินการจัดการภายใต้แนวทางที่คำนึงถึงแนวคิดเรื่องขีดความสามารถในการรองรับ (CC) โดยให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. รวมรวมที่มามีมาจากสหสาขาวิชา โดยทีมงานหลักนั้นจำเป็นต้องมีผู้คนที่หลากหลาย ทั้งผู้ที่มาร่วมพัฒนาแผนและผู้ที่จะนำแผนไปใช้ การมีที่ปรึกษาที่หลากหลายภูมิหลังและความเชี่ยวชาญ จะช่วยสนับสนุนทีมได้เป็นอย่างดี

2. พัฒนากลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่นอกจากจะต้องเตรียมการสร้างความมีส่วนร่วมตั้งแต่แรกเริ่ม ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการของพื้นที่

3. พัฒนาจุดยืนซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สำคัญ และแนวทางต่าง ๆ ของพื้นที่ เพราะการวางแผนและการดำเนินการตามกลยุธินั้นควรต้องมีความสอดคล้องต่อสิ่งเหล่านี้ การแสดงจุดยืนที่ชัดเจนนี้ยังช่วยสร้างความกระจ่างและความเข้าใจที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนในการดำเนินการในชั้นต่าง ๆ อีกด้วย

4. วิเคราะห์ข้อมูลด้านทรัพยากรของพื้นที่และการใช้ทรัพยากรของผู้มาเยือน เพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของทรัพยากรที่มีของพื้นที่ ร่วมกับประสบการณ์และความต้องการของผู้มาเยือน แล้วแสดงออกมาในรูปแบบของเอกสาร ซึ่งอาจจะมีการผสมรวมกับการใช้แผนที่และการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ร่วมด้วย

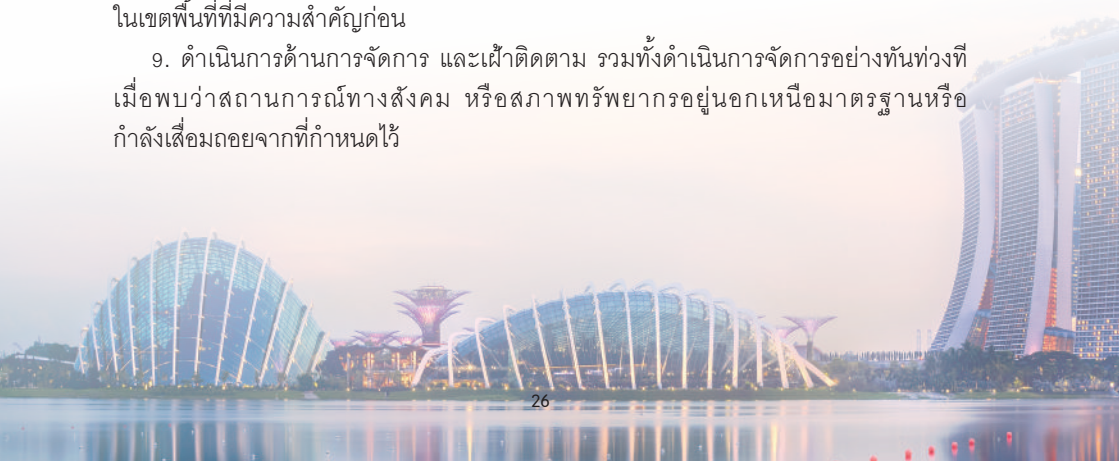
5. อธิบายขอบเขตที่เป็นไปได้บนประสบการณ์ของผู้มาเยือนร่วมกับเงื่อนไขทรัพยากร ขอบเขตศักยภาพนี้ยังต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความสำคัญของพื้นที่ เพราะการให้คำอธิบายต่อการจัดขอบเขตศักยภาพจะส่งผลต่อการกำหนดกิจกรรม การพัฒนา และการจัดการที่เหมาะสม

6. จัดสรรพื้นที่ที่มีศักยภาพให้สอดคล้องกับเงื่อนไข

7. คัดเลือกตัวชี้วัด และมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงสำหรับแต่ละเขตพื้นที่ เพื่อพัฒนาแผนการติดตามที่เหมาะสม ซึ่งตัวชี้วัดนั้นจะต้องมีความเฉพาะเจาะจง สามารถวัดได้ และสามารถประเมินเพื่อติดตามได้ ส่วนมาตรฐานนั้นจะหมายถึงเงื่อนไขต่ำสุดที่สามารถยอมรับได้ของแต่ละพื้นที่ที่จัดแบ่ง โดยการติดตามนั้นจะต้องกำหนดทั้งวิธีการและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งระบุความสำคัญ วิธีการดำเนินการ งบประมาณ และ ผู้รับผิดชอบ รวมไปถึงแนวทางการวิเคราะห์

8. การตรวจสอบติดตามทรัพยากรและตัวชี้วัดทางสังคม โดยต้องมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการติดตามทรัพยากรและสภาพสังคมในแต่ละเขตพื้นที่เป็นประจำ ซึ่งถ้ามีข้อจำกัดในด้านเจ้าหน้าที่และงบประมาณก็จำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญโดยติดตามในเขตพื้นที่ที่มีความสำคัญก่อน

9. ดำเนินการด้านการจัดการ และเฝ้าติดตาม รวมทั้งดำเนินการจัดการอย่างทันท่วงที เมื่อพบว่าสถานการณ์ทางสังคม หรือสภาพทรัพยากรอยู่นอกเหนือมาตรฐานหรือกำลังเสื่อมถอยจากที่กำหนดไว้

เครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยว

เกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC)

เกณฑ์ GSTC หรือ GSTC-D (GSTC-Destination) หรือ เกณฑ์ GSTC สำหรับแหล่งท่องเที่ยว เป็นเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC) ถูกออกแบบและพัฒนาขึ้นสำหรับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นเกณฑ์อื่นควรจะเป็นเป้าหมายที่แหล่งท่องเที่ยวควรตั้งเป้าที่จะไปถึง โดยเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกสำหรับแหล่งท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

ด้าน A การจัดการความยั่งยืน

ด้าน B ความยั่งยืนด้านสังคมเศรษฐกิจ

ด้าน C ความยั่งยืนด้านวัฒนธรรม

ด้าน D ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของเกณฑ์ GSTC เป็นการกำหนดเกณฑ์เพื่อแสดงให้เห็น “สิ่งที่ควรทำ” เป็นการเติมเต็มเชิงประสิทธิภาพ เกณฑ์ GSTC จึงกำหนดไว้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับรับรองความยั่งยืนของแหล่ง เพื่อสร้างแนวทางพื้นฐานสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการความยั่งยืน โดยสามารถใช้ตรวจสอบมาตรฐานให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์พื้นฐานและเกณฑ์มาตรฐานสามารถใช้เพื่อสื่อสารภาพลักษณ์ของแหล่งเรื่องความยั่งยืนแก่ผู้บริโภค และนักท่องเที่ยว

GSTC-D สามารถนำไปใช้ได้กับปลายทางที่หลากหลาย ทั้งพื้นที่ขนาดใหญ่ เช่น เมือง ภูมิภาค หรือพื้นที่ขนาดเล็ก เช่น อุทยาน ชุมชน หรือสามารถนำไปใช้กับหน่วยงาน เช่น พิพิธภัณฑ์ อาคารสาธารณะ อนุสาวรีย์ รวมไปถึงสถานที่ท่องเที่ยวของเอกชน

ในปัจจุบัน เกณฑ์ GSTC ได้พัฒนาเป็นเวอร์ชัน 2.0 โดยเริ่มเผยแพร่มาตั้งแต่ปี 2013 ก่อนที่จะได้รับการปรับปรุงอีกครั้งในช่วงปี 2019 โดยมีการนำเอาคำเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UN มาเป็นคำเป้าหมายที่เครื่องมือให้ความสนใจ และถูกกำหนดให้เป้าหมายที่เกี่ยวข้องในการประเมินในบางตัวชี้วัดของ SDGs

โดยประเด็นในด้าน A นั้นให้ความสำคัญกับการกำกับดูแล และการจัดการนักท่องเที่ยว ที่มีประสิทธิภาพของพื้นที่ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินการเพื่อช่วยปกป้องคุณค่าของ แหล่งมรดกในพื้นที่นั้น ๆ ส่วนด้าน B-D จะให้ความสำคัญกับการจัดการนักท่องเที่ยว ในมิติต่าง ๆ ในฐานะเครื่องมือที่สัมพันธ์กับการบรรลุต่อวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืน และวัตถุประสงค์ในการจัดการเพื่อพิทักษ์คุณค่าของแหล่งนั้น ๆ

VMAST ตั้งวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ไว้รวม 40 ข้อ สอดคล้องกับแหล่งมรดก และการจัดการนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ที่ตั้งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับประเด็นเชิงวิพากษ์ที่ระบุไว้ต้อง บรรลุถึงใดเพื่อให้มั่นใจว่ามีความคุ้มค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) และมีส่วนรวมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์จึงครอบคลุมกว้างในเรื่องการจัดการนักท่องเที่ยว รวมไปถึงการจัดการในพื้นที่ เพราะการจัดการนักท่องเที่ยวนั้นอาจจะไปสร้างการเปลี่ยนแปลง บางส่วนอาจจะมีเกี่ยวข้องโดยตรง บางประเด็นอาจจะมีส่วนสัมพันธ์ บางส่วนอาจจะมี เกี่ยวข้องบ้าง หรือน้อยบ้าง VMAST สามารถใช้เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้มีหน้าที่ ในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ระบุวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและจัดลำดับ ความสำคัญได้

- ตารางสรุปของเทคนิคการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยวต่าง ๆ และเครื่องมือ การประเมินการจัดการนักท่องเที่ยว

เครื่องมือการประเมิน การจัดการท่องเที่ยว	พัฒนาและ (สามารถ) ใช้ได้ใน		ความเกี่ยวข้องกับ ศีตความสามารถ ในการรองรับ	ความเกี่ยวข้องกับ บริบทของชุมชน	ความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	ความเกี่ยวข้องกับ SDGs
	แหล่งทาง ธรรมชาติ	แหล่งทาง วัฒนธรรม				
LAC	✓		✓	✓		
TOMM	✓		✓	✓	✓	
ROS	✓		✓	✓	✓	
VIM	✓		✓	✓	✓	
VERP	✓		✓	✓	✓	
GSTC	✓	✓	✓	✓	✓	✓
VMAST	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ASTET	✓	✓	✓	✓	✓	✓

4

**แนวทางการดำเนินการ
ประยุกต์ใช้เครื่องมือ
การประเมินการจัดการน้ำท่วมกึ่งยวดยานยนต์**

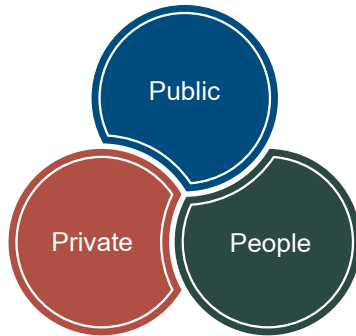
แนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ เครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยวในบริบทของ ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

1. ด้านคณะทำงานร่วม ต้องกำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของแหล่งให้มีความชัดเจน และ
ครบถ้วนในองค์ประกอบตามแนวทาง PPP Partnership ซึ่งประกอบด้วย

P- Public ภาครัฐ

P- Private ภาคเอกชน

P- People / Civil Society ภาคประชาชน หรือ ภาคประชาสังคม

นอกจากนั้น ต้องมีการกำหนดบทบาทของผู้ประสานงานในพื้นที่หรือหน่วยงานจัดการ
แหล่งท่องเที่ยว (Destination Management Organization) ในฐานะผู้ประสานงานให้ชัดเจน
เพื่อสร้างความร่วมมือ และเปิดพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยน ทำให้เกิดการสนทนาระหว่าง
ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่าง ๆ

2. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือ จัดการข้อมูล และประมวลผลข้อมูลของผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้ ขั้นตอนการทำความเข้าใจเครื่องมือ นอกจากการให้ความรู้ โดยวิทยากร
ผู้มีความเชี่ยวชาญแล้ว ควรจะจัดในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทดลองใช้
เครื่องมือ และวิเคราะห์ข้อมูลจำเป็นที่ต้องใช้ หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับเครื่องมือ
ไปพร้อม ๆ กัน โดยการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายต้องครบถ้วนในองค์ประกอบตามแนวทาง
PPP Partnership

ตัวอย่างคณะทำงานตามแนวทาง PPP Partnership

<p>P- Public ภาครัฐ</p>	<p>องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานการจัดการเฉพาะด้าน เช่น หน่วยงานที่ รับผิดชอบพื้นที่และงานวัฒนธรรม หรือ หน่วยงานที่ รับผิดชอบพื้นที่และงานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>
<p>P- Private ภาคเอกชน</p>	<p>ธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ดำเนินงาน ในพื้นที่ อาทิ ธุรกิจที่พักและโรงแรม ธุรกิจจัดการ คมนาคมและการเดินทาง ธุรกิจนำเที่ยว เป็นต้น</p>
<p>P- People / Civil Society ภาคประชาชน หรือ ภาคประชาสังคม</p>	<p>กลุ่มภาคประชาชนที่มีการรวมตัวกันในพื้นที่ ซึ่ง ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ ชมรม สมาคม หรือ เครือข่ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปได้ทั้งการ รวมตัวแบบเป็นทางการ มีการจัดระเบียบตามกฎหมาย หรือเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการ แต่มีการรวมตัวเพื่อทำ กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอก็ได้</p>

ขั้นตอนการเตรียมข้อมูลเพื่อนำเข้าสู่เครื่องมือฯ เพื่อดำเนินการประเมินแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมายตามหลักการ ผ่านคณะทำงานตามแนวทาง PPP Partnership เพราะการบันทึกด้วยเครื่องมือฯ ต้องการคำตอบเพื่อนำเข้าสู่ระบบการวิเคราะห์เพียง 1 ชุดข้อมูล ดังนั้นแล้ว จำเป็นต้องกำหนดผู้ประสานงานในพื้นที่หรือหน่วยงานจัดการแหล่งท่องเที่ยว (Destination Management Organization) ต้องทำหน้าที่เชื่อมประสานเพื่อให้เกิดการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยน และตระเตรียมข้อมูลจากหลาย ๆ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะนำสู่การวิเคราะห์ในระบบต่อไป ขั้นตอนการนำเข้าสู่ข้อมูลสู่การประมวลผลตามการออกแบบของเครื่องมือฯ ควรเป็นหน้าที่ของผู้จัดการแหล่ง (Site manager) ซึ่งด้วยกลไกการแสวงหาและตระเตรียมข้อมูลผ่านคณะทำงานตามแนวทาง PPP Partnership แล้วผู้ประสานงานในพื้นที่หรือหน่วยงานจัดการแหล่งท่องเที่ยว (Destination Management Organization) อาจจะทำหน้าที่ในบทบาทเปรียบเสมือนผู้จัดการแหล่ง ที่ทำหน้าที่เชื่อมประสานข้อมูล ซึ่งนำสู่การวิเคราะห์ ก่อนจะนำสู่การเป็นแผน กลยุทธ์ และนโยบายต่อไป

5

**แบบประเมินการจัดการนักท่องเที่ยว
ในบริบทภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
สำหรับเขตเศรษฐกิจเอเปค**

5. โดยแต่ละคำถามของตัวชี้วัด จะมีระดับของตัวเลือก แบ่งออกเป็น 4 ตัวเลือกคือ

ตัวเลือก	ระดับการดำเนินการ	แทนด้วยสี
ใช่/มีการดำเนินการแล้ว	51-100%	
มีบางส่วน/ อยู่ระหว่างการดำเนินการ	31-50%	
ยังไม่ได้ดำเนินการ	0%	
เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง	ไม่นำมาพิจารณา	

การพิจารณาเลือกตัวเลือกใดนั้น ให้พิจารณาการดำเนินการตามระดับที่กำหนดให้ดังที่อธิบายในตารางข้างต้น โดยไม่ต้องนำการดำเนินการของตนเองไปเปรียบเทียบกับหรือวัดค่าความสำเร็จกับพื้นที่อื่น แต่ให้พิจารณาการดำเนินการจริงบนเงื่อนไข และการจัดการของพื้นที่ตนเองเป็นสำคัญ

อนึ่ง การพิจารณาข้อมูลที่เป็นคำตอบในตัวเลือกของแต่ละประเด็น ต้องผ่านกระบวนการของคณะทำงานร่วมตามแนวทาง PPP Partnership ซึ่งต้องร่วมมือกันตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล และการพิจารณาข้อมูลก่อนการนำเข้าการวิเคราะห์

6. เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน การพิจารณา หรือเลือกคำตอบ ควรอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง ซึ่งผู้ใช้อาจจะพิจารณาผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างถึง หรือเอกสารอ้างอิงความสำเร็จ ดังนี้

ตัวชี้วัด	แนวทางหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างถึง หรือ เอกสารอ้างอิงความสำเร็จ
-----------	--

เป้าหมาย A การบริหารจัดการนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ

A1 การบริหารและระบบการจัดการ	- แผนแม่บท / ข้อตกลง / - ธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว - นโยบาย / - แผนปฏิบัติงานของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยว
------------------------------	--

ตัวชี้วัด	แนวทางหลักรฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างถึง หรือ เอกสารอ้างอิงความสำเร็จ
A2 ทรัพยากรที่มีอยู่	<ul style="list-style-type: none"> - แผน / - รายงานงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว - โครงสร้างหน่วยงาน / - แผนผังทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
A3 การจัดการนักท่องเที่ยวเชิงยุทธศาสตร์ และบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว - การศึกษา การวิจัย หรือ การประเมินการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
A4 สิทธิทรัพย์ และแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสำรวจ / บัญชี / - ชุดข้อมูลสินทรัพย์ที่มีคุณค่าในแหล่งท่องเที่ยว - ข้อตกลง / ความร่วมมือระหว่างภาคี - และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดูแลจัดการแหล่งท่องเที่ยว
A5 ปริมาณนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานข้อมูล / สถิติเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยวทั้งในภาพรวม และเฉพาะเจาะจงของแหล่งท่องเที่ยว - นโยบาย / มาตรการ / แนวทาง / - หลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปริมาณนักท่องเที่ยว
A6 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา การวิจัย การประเมิน หรือ การวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ - แนวทาง / หลักปฏิบัติ / - คำแนะนำสำหรับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว - มาตรการ / แนวทาง / หลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ - ดำเนินการเพื่อสร้างพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ หรือ - ป้องกันพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในแหล่งท่องเที่ยว
A7 การสื่อสาร ข้อมูล และการตีความคุณค่า	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อความ / สื่อที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งมีเนื้อหา - และภาษาที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวหรือ ผู้รับสาร - ผลประเมินต่อการใช้สื่อ / เผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	แนวทางหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างถึง หรือ เอกสารอ้างอิงความสำเร็จ
A8 การพัฒนาศักยภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - แผน / โครงการ / กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว - เอกสารการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ - ผลประเมิน / การติดตามการนำสิ่งที่ได้จากกรอบพัฒนา ศักยภาพผู้กรใช้งาน
A9 ความร่วมมือกับภาคส่วนการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อตกลง / MOU / หลักปฏิบัติที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และภาคี หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ
A10 การบริหารจัดการที่อาศัยการมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> - การประชุม / ผลการดำเนินงานของประชาคม / กรรมการร่วม / เครือข่าย ระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และภาคี หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ

เป้าหมาย B การส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

B1 การคุ้มครองสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เปราะบาง	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัดทำข้อมูลของ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และสิ่งแวดล้อมที่เปราะบางในแหล่งท่องเที่ยว - ข้อมูล / ทะเบียนของ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และสิ่งแวดล้อมที่เปราะบางในแหล่งท่องเที่ยว - กิจกรรม / โครงการ / การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / ภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับประเด็น สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และสิ่งแวดล้อมที่เปราะบางในแหล่งท่องเที่ยว
B2 การจัดการทรัพยากร และพลังงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร และพลังงาน ด้านต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว - ข้อมูล / สถิติการใช้ทรัพยากร และพลังงานในแหล่งท่องเที่ยว - แนวปฏิบัติ / โครงการ / รูปแบบความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดการและอนุรักษ์พลังงานที่มีในแหล่งท่องเที่ยว

<p>ตัวชี้วัด</p>	<p>แนวทางหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างถึง หรือ เอกสารอ้างอิงความสำเร็จ</p>
<p>B3 การจัรการของเสย และมลพิษ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัรทำข้อมูลก่อกี่ยวกับปรมาณ และการจัรการของเสย และ มลพิษ ด้านต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว - ข้อมูล / สถดถก่อกี่ยวกับปรมาณ และการจัรการของเสย และ มลพิษ ด้านต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว - แนวปฏิบัติ / โครงการ / ฐบแบบควมร่วมมอ่อก่อกี่ยวกับการจัรการ และ ควบคุม ของเสย และ มลพิษ ด้านต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว
<p>B4 การท่อก่อกี่ยวและระบบขนส่งที่สร้างผลกระทบทาลบต่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัรทำข้อมูลก่อกี่ยวกับการใช้พลังงานและมลพิษที่เกดข้ันในระบบขนส่งต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว - ข้อมูล / สถดถก่อกี่ยวกับการใช้พลังงาน และมลพิษที่เกดข้ันในระบบขนส่งต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว - แนวปฏิบัติ / โครงการ / ฐบแบบควมร่วมมอ่อก่อกี่ยวกับการจัรการเพ้อลดคการการใช้พลังงาน และมลพิษที่เกดข้ันในระบบขนส่งต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว
<p>B5 การเสยด้านสภาพแวดล่อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และประเมณควมเสยของสภาพแวดล่อมด้านต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว - ข้อมูล / ผลประเมณควมเสยของสภาพแวดล่อมด้านต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว - กจกรรม / โครงการ / การดำเนจนงานของหน่องานที่เกยข้อง / ภาค / ผู้มีส่วนเกยข้อง เพ้อหลกเสย / ลดควมเสยของสภาพแวดล่อมด้านต่า ๆ ในหล่มท่อก่อกี่ยว

เป้าหมาย C การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุม และความยั่งยืนทางด้านวัฒนธรรม

<p>C1 ความตระหนกู้และการเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัรทำข้อมูลก่อกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในหล่มท่อก่อกี่ยว - ข้อมูล / ทะเบยณมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในหล่มท่อก่อกี่ยว - กจกรรม / โครงการ / การดำเนจนงานของหน่องานที่เกยข้อง / ภาค / ผู้มีส่วนเกยข้อง ก่อกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในหล่มท่อก่อกี่ยว
---	--

ตัวชี้วัด	แนวทางหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างอิง หรือ เอกสารอ้างอิงความสำเร็จ
<p>C2 การเคารพสิทธิ และความเสมอภาค ในความคิดเห็น และความสามารถ ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แนวปฏิบัติ / โครงการ / รูปแบบความร่วมมือเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในมิติต่าง ๆ - กิจกรรม / โครงการ / การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / ภาครัฐ / ผู้มีส่วนที่ค้ำึงถึงประเด็นเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความเสมอภาค และความเท่าเทียมในมิติต่าง ๆ
<p>C3 ประสบการณ์และความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา การวิจัย การประเมิน หรือ การวิเคราะห์ประสบการณ์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในด้านต่าง ๆ - แนวทาง / โครงการ / กิจกรรมที่สร้างสรรค้ขึ้นเพื่อพัฒนาประสบการณ์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
<p>C4 ความปลอดภัย สวัสดิภาพ และการจัดการความเสี่ยงต่อวิกฤต ฉุกเฉินและภัยพิบัติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แผน / มาตรการ / แนวทาง / แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องความปลอดภัย สวัสดิภาพ และการรับมือต่อวิกฤตฉุกเฉิน และภัยพิบัติในแหล่งท่องเที่ยวทั้งส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ - การศึกษา และ การประเมินความเสี่ยง ในการจัดการความปลอดภัย และ การรับมือต่อวิกฤตในด้านต่าง ๆ
<p>C5 ความมั่นคงทางอาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา การวิจัย การประเมิน หรือ การวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องความมั่นคงในอาหาร ในแหล่งท่องเที่ยว - แผน / มาตรการ / แนวทาง / แนวปฏิบัติ / กิจกรรม / การรณรงค์เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องความมั่นคงในอาหาร ในแหล่งท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด	แนวทางหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอ้างถึง หรือ เอกสารอ้างอิงความสำเร็จ
เป้าหมาย D การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืน	
D1 ความครอบคลุม ความยืดหยุ่น และ ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัดทำข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และรายได้ในด้านต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว - มีแผน / มาตรการ / แนวทาง / แนวปฏิบัติ / กิจกรรม รวมถึงความร่วมมือกับภาคี และภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้าง / กระจายรายได้ หรือ การส่งเสริมเศรษฐกิจในมิติต่าง ๆ ของชุมชน / ท้องถิ่น
D2 การลงทุน และสัมปทาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีนโยบาย / แผน / มาตรการ / แนวทาง / แนวปฏิบัติ / การประเมิน / ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนการลงทุนหรือสัมปทานในแหล่งท่องเที่ยว
D3 อาชีพในท้องถิ่น การจ้างงาน และ โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีนโยบาย / แผน / มาตรการ / แนวทาง / แนวปฏิบัติ / การประเมิน / ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนผู้คน และผู้ประกอบการท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว
D4 การถือครองที่ดิน การจัดเขต และ โครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการสำรวจ และจัดทำข้อมูลเรื่องการจัดการที่ดิน การจัดเขต และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว - มีแผน / มาตรการ / แนวทาง / แนวปฏิบัติ / กิจกรรม รวมถึงความร่วมมือกับภาคี และภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน การจัดเขต และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

7. การประเมินผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวม สามารถนำเอาคำตอบมาแทนค่าด้วยเปอร์เซ็นต์การดำเนินการในแต่ละข้อย่อย แล้วเอาค่าคะแนนเป็นระดับเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบแทนค่าด้วยระดับสีที่กำหนดในตารางเพื่อพิจารณาภาพรวมของการประเมินการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

ต้นแบบเครื่องมือประเมินการทอ้งเทียวอย่างยั่งยืนสำหรับการจัดการนั้ทอ้งเทียวและแหล่งทอ้งเทียวในระดับ เอเชีย-แปซิฟิก

เป้าหมาย A การบริหารจัดการนั้ทอ้งเทียวที่มีประสิทธิภาพเพื่อกู้มครองคุณค่าของแหล่งทอ้งเทียว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ความสำเร็จ

A1 การบริหารและระบบการจัดการ (SDGs 11, 16)

i. มีนโยบาย/มาตรการในการบริหารจัดการที่กำหนดขึ้นเพื่อการคุ้มครองแหล่งทอ้งเทียวที่มีความชัดเจน

- ใช่/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ii. มีแนวทาง และ/หรือ ระบบในการดำเนินการเพื่อการคุ้มครองแหล่งทอ้งเทียวตามมาตรการ / แผนที่กำหนดไว้

- ใช่/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
iii. มีระบบในการประเมิน / ติดตามการดำเนินงาน เพื่อการคุ้มครองแหล่งท่องเที่ยวตามมาตรการ / แผนที่กำหนดไว้	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A2 ทรัพยากรที่มีอยู่ (SDG 11)

i. มีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองแหล่งท่องเที่ยวที่เพียงพอ	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีการจัดเตรียมทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองแหล่งท่องเที่ยวที่เพียงพอ	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A3 การจัดการนักท่องเที่ยวเชิงยุทธศาสตร์และบูรณาการ (SDG 8)

i. ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การดำเนินงานในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน และ ครอบคลุม	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการกำหนด ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. ยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การดำเนินงานในแหล่งท่องเที่ยวมีการบูรณาการ เพื่อความยั่งยืนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ความสำเร็จ

A4 สินทรัพย์ และแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว (SDG 11)

i. มีการสำรวจ จัดเก็บ และตรวจสอบสินทรัพย์ที่มีคุณค่าในแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

- ใช้/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ii. มีแนวทางปฏิบัติในการดูแล และคุ้มครองสินทรัพย์ที่มีคุณค่าในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

- ใช้/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

iii. มีการสร้างความร่วมมือกับภาคี และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดูแล และคุ้มครองสินทรัพย์ที่มีคุณค่าในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

- ใช้/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A5 ปริมาณนักท่องเที่ยว

i. มีระบบติดตามและบันทึกข้อมูลปริมาณนักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

- ใช้/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ii. มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการปริมาณนักท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการมาตรฐาน

- ใช้/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A6 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (SDG 12)

i. มีระบบสำรวจและบันทึกข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในประเด็นต่าง ๆ

- ใช้/มีการดำเนินการแล้ว
- มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ
- เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ii. มีการประสมพันธ์และการดำเนินการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. การกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A7 การสื่อสาร ข้อมูล และการตีความคุณค่า (SDG 16)

i. มีการสื่อสารคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่สาธารณชนและนักท่องเที่ยวด้วยช่องทาง/วิธีการต่าง ๆ	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ด้วยภาษาที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A8 การพัฒนาศักยภาพ (SDG 4)

i. มีการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้มีหน้าที่ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีการอบรมพัฒนาศักยภาพภาคี / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
---	------------

A9 ความร่วมมือกับภาคส่วนการท่องเที่ยว (SDG 17)

i. มีข้อตกลงร่วมอย่างเป็นทางการระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และภาคี / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีกลไกในรูปแบบคณะกรรมการ / คณะทำงานร่วมระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และภาคี / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

A10 การบริหารจัดการที่อาศัยการมีส่วนร่วม (SDG 17)

i. มีกระบวนการการตัดสินใจ / การจัดการเชิงยุทธศาสตร์บนหลักการประชาธิปไตย ซึ่งเปิดโอกาสด้านการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน และโปร่งใส	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีกลไกการแก้ไขข้อพิพาทและความขัดแย้งที่เหมาะสมในการจัดการความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย B การส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การปรับตัว และการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
---	------------

B1 การคุ้มครองสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตลอดจนสิ่งแวดลอมที่เปราะบาง (SDGs 12, 14, 15)

i. มีการจัดทำทะเบียนสิ่งแวดลอมทางธรรมชาติ และ/หรือทางวัฒนธรรมที่เปราะบางที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
--	--

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ii. มีการจัดทำทะเบียนสัตว์ป่าและพืชคุ้มครองที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลและคุ้มครอง สัตว์ป่า พันธุ์พืช และสิ่งแวดล้อมที่เปราะบางที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iv. มีแนวทางปฏิบัติเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า พันธุ์พืช และสิ่งแวดล้อมที่เปราะบางที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

B2 การจัดการทรัพยากร และพลังงาน (SDGs 6, 7, 12, 13, 14)

i. มีระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรน้ำในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้พลังงานในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
iv. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการ และอนุรักษ์พลังงานในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

B3 การจัดการของเสีย และมลพิษ (SDGs 3, 6, 7, 11, 12, 13, 14)

i. มีระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณขยะและของเสียที่เกิดขึ้นและถูกกำจัดในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการ / ควบคุมปริมาณขยะและของเสียในแหล่งท่องเที่ยวด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นไปตามมาตรฐาน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับมลพิษทั้งทางแสง เสียง และทัศนียภาพในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iv. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการ / ควบคุมมลพิษทั้งทางแสง เสียง และทัศนียภาพในแหล่งท่องเที่ยวด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นไปตามมาตรฐาน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
v. มีระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ / ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
vi. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการ / ควบคุมก๊าซเรือนกระจกในแหล่งท่องเที่ยวด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นไปตามมาตรฐาน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
vii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการของเสียและมลพิษในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

B4 การท่องเที่ยวและระบบขนส่งที่สร้างผลกระทบทางลบต่ำ (SDGs 7, 9, 11, 13)

i. มีระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พลังงาน และมลพิษที่เกิดขึ้นในระบบขนส่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งเพื่อการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และภายในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีการสนับสนุนระบบขนส่งคาร์บอนต่ำพร้อมที่จะใช้งานและเข้าถึงได้ง่ายในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการระบบขนส่งคาร์บอนต่ำในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

B5 การเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อม (SDGs 13, 15)

i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล และประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
---	--

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศที่จะมีผลต่อแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล และประเมิน ความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมจะมีผลต่อ แหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iv. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมที่จะมีผลต่อแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย C การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางสังคมที่ครอบคลุม และความยั่งยืน ทางด้านวัฒนธรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
C1 ความตระหนักรู้และการเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติและมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (SDG 11)	
i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล และประเมิน ความเสี่ยงคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและธรรมชาติ ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ การเห็นคุณค่า และปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม และธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
<p>iii. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูลและประเมินความเสี่ยงคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
<p>iv. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในดำเนินการเพื่อเพิ่มความเข้าใจ การเห็นคุณค่า และปกป้องมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
<p>C2 การเคารพสิทธิ และความเสมอภาค ในความคิดเห็น และความสามารถ ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (SDGs 5, 8, 10, 11, 16)</p>	
<p>i. มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการจัดการที่คำนึงและให้ความสำคัญกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
<p>ii. มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการจัดการที่คำนึงและให้ความสำคัญกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของพิกัดและผู้ที่มีข้อจำกัดในรูปแบบต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
<p>iii. มีกระบวนการสร้างความร่วมมือ ตั้งแต่การรับฟังความคิดเห็น และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน และสมาชิกชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อร่วมพัฒนานโยบาย / แนวทาง / ยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเสมอภาค</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
<p>iv. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในดำเนินการเพื่อพัฒนาการเคารพสิทธิ การปกป้องสิทธิ (ความเท่าเทียมทางเพศ) โอกาสที่ เท่าเทียม และการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบใน แหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
C3 ประสบการณ์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (SDG 3)	
<p>i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล และประเมิน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
<p>ii. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการเพื่อ พัฒนาประสบการณ์และความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
C4 ความปลอดภัย สุขภาพ และการจัดการความเสี่ยงต่อวิกฤตฉุกเฉินและ ภัยพิบัติ (SDG 3)	
<p>i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล ประเมินความเสี่ยง และแนวทางในการจัดการด้านความปลอดภัยและ สุขภาพในแหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
<p>ii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในดำเนินการเพื่อจัดการความปลอดภัยและ สุขภาพสำหรับแหล่งท่องเที่ยว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
iii. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล ประเมินความเสี่ยง และแนวทางในการจัดการต่อวิกฤตฉุกเฉินและภัยพิบัติในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iv. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการเพื่อรองรับกับวิกฤตฉุกเฉินและภัยพิบัติในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

C5 ความมั่นคงทางอาหาร (SDG 2)

i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล ประเมินความเสี่ยง และแนวทางในการจัดการเรื่องความมั่นคงทางอาหารในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการเพื่อดำเนินการในเรื่องความมั่นคงทางอาหารในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย D การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
D1 ครอบคลุม ความยืดหยุ่น และความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ (SDGs 4, 11, 16)	
i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูลจากสถานประกอบการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ii. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในดำเนินการเพื่อการปกป้องแหล่งท่องเที่ยว ในภาพใหญ่	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีระบบจัดเก็บ และบันทึกข้อมูลรายได้จาก กิจกรรมการท่องเที่ยวที่กระจายไปสู่ชุมชน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iv. มีการสร้างร่วมมือกับภาคี / ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน ดำเนินการเพื่อการกระจายไปสู่ชุมชน หรือกระตุ้น ให้เกิดการใช้จ่ายเงินกับสินค้าและบริการของชุมชน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
v. มีการสำรวจ และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล และกิจกรรมต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวตามช่วงเวลา ของชุมชนท้องถิ่น (รวมถึงเทศกาลที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม)	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
vi. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการการ เยี่ยมชมในช่วงเทศกาล และกิจกรรมต่างๆ ใน แหล่งท่องเที่ยวตามช่วงเวลาของชุมชนท้องถิ่น	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

D2 กองทุน การลงทุน และสัมปทาน (SDGs 8, 11)

i. มีระบบจัดเก็บ บันทึกข้อมูล ประเมินความเสี่ยง การให้สัมปทานและการลงทุนในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
--	--

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ii. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการเพื่อสนับสนุนการลงทุนหรือสัมปทานที่มีประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนกลไกในการการปกป้องแหล่งท่องเที่ยวจากความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนและการให้สัมปทาน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

D3 อาชีพในท้องถิ่น การจ้างงาน และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ (SDGs 1, 8, 12)

i. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจ้างงาน และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
ii. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมสินค้าและบริการที่มีคุณภาพซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติ และวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนผู้ประกอบการ และสถานประกอบการท้องถิ่นอย่างชัดเจน	☐ ใช่/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

D4 การถือครองที่ดิน การจัดเขต และโครงสร้างพื้นฐาน (SDGs 9, 11)

i. มีการติดตามและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองที่ดินสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	☐ มีการดำเนินการแล้ว ☐ อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
--	--

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ii. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iii. มีการติดตามและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการสำหรับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง
iv. มีแผน และแนวทางปฏิบัติในการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการสำหรับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน	☐ ใช้/มีการดำเนินการแล้ว ☐ มีบางส่วน/อยู่ระหว่างการดำเนินการ ☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เป็นประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้อง

6

บทวิเคราะห์ความเหมาะสม
และความสอดคล้องของเครื่องมือ
การประเมินการจัดการนักท่องเที่ยว
ในบริบทของไทยและ
ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

แนวทางการดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยวในบริบทของไทยและภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ไทย โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ร่วมกับองค์การยูเนสโกและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ร่วมดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว 12 แห่งของไทย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

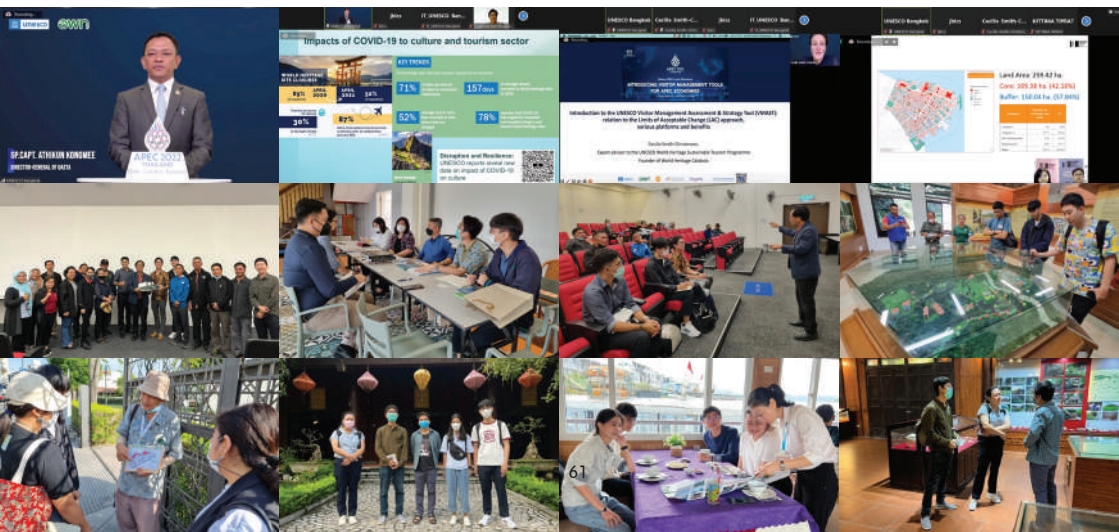
1. จัดประชุมเตรียมการผ่านระบบประชุมทางไกลเพื่อสร้างความเข้าใจในเครื่องมือการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยว ตลอดจนวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้อในการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและนำเครื่องมือไปใช้ในการประเมินพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
2. ลงพื้นที่ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว 12 แห่งเพื่อวิเคราะห์แนวทางการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยวในระดับเอเปค

ภายหลังจากการจัดประชุมเตรียมการผ่านระบบประชุมทางไกล อพท. ได้ดำเนินการส่งเครื่องมือ VMAST ฉบับภาษาไทย พร้อมเอกสารคำชี้แจง รวมถึงเอกสารประกอบการบรรยายให้ความรู้จากวิทยากร เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ประเมินตนเองเป็นเวลา 1 เดือน ก่อนลงพื้นที่ประเมินในพื้นที่เป้าหมาย 12 แห่ง โดย อพท. ได้ลงไปยังพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ VMAST จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 12 พื้นที่

โดยลำดับดังนี้

- 1) ย่านเมืองเก่า ตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสงขลา ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 19-22 เมษายน 2565
- 2) ย่านเมืองเก่า ตำบลในเวียง อำเภอเมืองฯ จังหวัดน่าน ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 27-29 เมษายน 2565

- 3) ชุมชนท่องเที่ยวริมน้ำ ตำบลเชียงคน อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 10-12 พฤษภาคม 2565
- 4) ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ตำบลท่าราบ จังหวัดเพชรบุรี ลงพื้นที่วันที่ 17 และ 19 พฤษภาคม 2565
- 5) เกาะหมาก ตำบลเกาะหมาก อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 23-26 พฤษภาคม 2565
- 6) ย่านเมืองเก่า ตำบลตลาดเหนือ อำเภอเมืองฯ จังหวัดภูเก็ต ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 7-10 มิถุนายน 2565
- 7) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ลงพื้นที่วันที่ 13 มิถุนายน 2565
- 8) อุทยานแห่งชาติผาแต้ม ตำบลห้วยไผ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 27-28 มิถุนายน 2565
- 9) เมืองโบราณเชียงแสน ตำบลเวียงเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 7-9 กรกฎาคม 2565
- 10) ตำบลนาเกลือ (พืชยา) อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 11-12 กรกฎาคม 2565
- 11) เมืองโบราณอู่ทอง ตำบลอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ลงพื้นที่วันที่ 22 กรกฎาคม 2565
- 12) อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุโขทัย ลงพื้นที่ระหว่างวันที่ 26-27 กรกฎาคม 2565

บทวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือ ในบริบทของไทยและภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ภายหลังการลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลการใช้เครื่องมือ VMAST ในแหล่งท่องเที่ยว 12 แห่งของไทยเรียบร้อยแล้ว อพท. และคณะที่ปรึกษาได้ร่วมวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือในบริบทของไทย โดยมีผลการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือการประเมินการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในระดับเอเปค ดังนี้

เห็นควรใช้เป้าหมายและตัวชี้วัดของเครื่องมือเชิงกลยุทธ์และการประเมินเพื่อการจัดการนักท่องเที่ยว หรือ The Visitor Management Assessment and Strategy Tool (VMAST) แต่ปรับจำนวนประเด็นย่อยที่ต้องประเมินในแต่ละตัวชี้วัดให้น้อยลง มีความชัดเจน และเหมาะสมกับการใช้ในแหล่งที่ไม่ใช่มรดกโลก และเป็นเครื่องมือในการประเมินการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในระดับเอเปค

สืบเนื่องจากข้อค้นพบจากพื้นที่เกี่ยวกับการเกิดข้อจำกัดในการใช้เครื่องมือ VMAST ในประเด็นต่าง ๆ ดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ทางคณะที่ปรึกษาจึงเห็นว่า ประเด็นของเครื่องมือ นั้นมีความครบถ้วนอยู่แล้วทั้งโดยหลักการ LAC หรือ การดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิด เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน และ SDGs ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แต่เนื่องจาก อุปสรรคในการใช้งานที่เกิดจากประเด็นต่าง ๆ จึงได้มีการปรับปรุงในบางประเด็นของเครื่องมือ อย่างไรก็ตาม เครื่องมือนี้แม้จะลดทอนเรื่องภาษา และดำเนินการตัดทอนข้อความที่ยากแก่การตีความ และทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อนออก แต่แนวทางการดำเนินการเพื่อใช้เครื่องมือที่ปรับปรุงนี้ให้มีประสิทธิภาพ ยังคงต้องอาศัยแนวทางดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้เครื่องมือเช่นเดียวกัน

อภิธานศัพท์

ASTET	เครื่องมือประเมินการท่งที่เกี่ยวข้องอย่างยั่งยืนสำหรับการจัดการนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในระดับเอเชีย-แปซิฟิก
CC	ขีดความสามารถในการรองรับ
DASTA	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
ECC	ขีดความสามารถในการรองรับการท่งเที่ยวด้านชีวกายภาพหรือ ด้านนิเวศ
FCC	ขีดความสามารถในการรองรับการท่งเที่ยวด้านการจัดการหรือสิ่งอำนวยความสะดวก
GSTC	สภาการท่งเที่ยวอย่างยั่งยืนระดับโลก
GSTC	เกณฑ์การท่งเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก
LAC	หลักการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้
OUV	คุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล
PCC	ขีดความสามารถในการรองรับการท่งเที่ยวด้านกายภาพ
PSCC	ขีดความสามารถในการรองรับการท่งเที่ยวด้านจิตวิทยา
ROS	แนวคิดการจัดการโดยหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการ
SCC	ขีดความสามารถในการรองรับการท่งเที่ยวด้านสังคมและวัฒนธรรม

SDGs	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
SPCC	ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวด้านสังคมจิตวิทยา
TOMM	รูปแบบการจัดการการเพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยว
UNESCO	องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
UNWTO	องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ
USDA Forest Service	กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา, กรมป่าไม้
VERP	การปกป้องทรัพยากรและประสบการณ์ของผู้มาเยือน
VIM	การจัดการผลกระทบของผู้มาเยือน
VMAS	เครื่องมือกลยุทธ์และการประเมินเพื่อการจัดการนักท่องเที่ยว
WTTC	สภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก

คณะที่ปรึกษา

องค์การยูเนสโก

นางมนทกานต์ สุวรรณทรรก กิตติไพศาลศิลป์

World Heritage Catalysis

Madame Cecillie Smith Christensen

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ทิรคานนท์

อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล

คณะกรรมการโครงการ

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
(องค์การมหาชน)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

นางสาววัชรี ชูรักษา

นายกฤษณ์ ภูมิสุวรรณ

นายพลากร บุญผาดนาก

นางสาววรรณวิภา ภาณุมาต

นางสาวดวงพร ชอบประดิษฐ์

นายภาณุ อัครปรมิตชัย

นายรัฐวิทย์ ปัญญาไชยภัตร์

นางสาวรุ่งฤดี สิงห์วงษา

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

118/1 อาคารทิปโก้ ชั้น 30-31 ถนนพระราม 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

☎ โทรศัพท์ : 0-2357-3580-7 📠 โทรสาร : 0-2357-3599

✉ อีเมล : dasta.inter@gmail.com